

Verslag Vergadering ROCOV Gelderland

Datum:	16 december 2022
Locatie:	Provinciehuis Arnhem
Tijd:	09.30 – 11.30 uur

Aanwezig:

AKKU	
DKK Gelderland	
Fietsersbond	
JongAchterhoek	
KBO-PCOB	
Oogvereniging Gelderland	
Onafhankelijk	
Rover	
Uniek Sporten	
Wandelnet	
Zorgbelang Inclusief	
Provincie Gelderland	
Voorzitter	Dhr. J. Kruithof
Secretariaat	Mw. P. Kerkhof

Afwezig (mkg):

AKKU	
Fietsersbond	
KBO-PCOB	
Student Alliance Wageningen	-

1. Opening

De heer Kruithof heet iedereen welkom, in het bijzonder [REDACTED] van de provincie Gelderland. Te gast vandaag is de gedeputeerde, de heer Van der Meer. Hij wordt rond de klok van 10.00u verwacht.

2. Mededelingen

De heer Kruithof deelt mede dat de uitnodiging voor het OV-café is verstuurd. De staatssecretaris van lenW blijkt verhinderd, evenals de gedeputeerde van Gelderland. In zijn plaats is de gedeputeerde van de provincie Overijssel gevraagd om een rol te nemen in het OV-café. Overige sprekers zijn professor [REDACTED] van de Radboud Universiteit, hij zal zijn standpunten delen over de effecten van de vershraling van het OV, en [REDACTED] van Rover die zijn visie vanuit reizigersperspectief zal delen op dit onderwerp. In het tweede deel van het OV-café kan iedereen deelnemen aan het debat. Vanuit kostenooqpunt is in de voorbereidende werkgroep besloten dat de heer Kruithof de rol van gespreksleider op zich neemt.

De uitnodiging is breed verspreid onder de commissie lenW, de gedeputeerden en statenleden van de drie Provinciale Staten, de contactambtenaren van de ROCOV's, de vervoerders inclusief NS, de regio's, de bij de drie ROCOV's aangesloten consumentenorganisaties en overige relaties die actief zijn op het gebied van openbaar vervoer.

Het secretariaat zal iedereen de gastenlijst toesturen, zodat iedereen kan kijken of er nog gasten op ontbreken.

In afwachting van de komst van de heer Van der Meer wordt de agenda vervolgd met agendapunt 4.

4. Ingekomen en uitgaande stukken

Onder verwijzing naar de door de provincie toegestuurde kaart met haltes merkt [REDACTED] op dat de kaart nog haltes toont die inmiddels zijn vervallen, zoals de haltes van lijn 13 in Arnhem. De vervallen haltes zouden voor haltetaxiRRReis beschikbaar blijven, maar dit wordt niet aangegeven op die haltes. De heer [REDACTED] merkt op dat het haltebord van haltetaxiRRReis soms niet goed

zichtbaar is. Hij zal een foto als voorbeeld sturen naar [REDACTED] zal de opmerkingen over haltes bundelen en mailen naar [REDACTED].

5. Vaststelling verslag 17 november 2022

Onder verwijzing naar punt 9, 2^e alinea, stelt [REDACTED] de vraag of de afstand tussen de haltes van haltetaxiRRReis maximaal of minimaal 1,5km is. De heer [REDACTED] zal dit navragen.

Onder voorbehoud van die aanpassing wordt het verslag van 17 november 2022 vastgesteld.

Aanvulling op het verslag: de haltes voor haltetaxiRRReis moeten minimaal 1,5km uit elkaar liggen.

Naar aanleiding van de actielijst:

- *Actie 1030, aanpassen website:* mevrouw Kerkhof geeft aan dat de website sinds twee dagen live staat, maar dat zij dit nog niet heeft gecommuniceerd, omdat er nog een aantal zaken niet goed stonden of niet goed werkten. Dat is nu verholpen. Zij heeft ook de login ontvangen voor het intranet. Dat gaat zij eerst zelf toetsen en als dat werkt, krijgt iedereen instructie hoe op het intranet kan worden ingelogd.

Het hele project heeft veel langer geduurd dan gepland door diverse onverwachte complicaties in het systeem. Niettemin staat de website nu live. Als er nog verbetersuggesties zijn, gelieve deze te melden bij het secretariaat.

- *Actie 1244, excursie en borrel:* de borrel is kerstlunch geworden. De excursie blijft op de actielijst.
- *Actie 1316, afspraak met contactpersoon Heyendaal:* de heer Kruithof heeft een afspraak gepland. Relevante informatie uit dat gesprek zal hij terugkoppelen in dit overleg.
- *Actie 1320, gesprek met Arriva over advies Valleitreinen Amersfoort Centraal:* de heer [REDACTED] heeft de honneurs waargenomen, omdat de heer Kruithof de afspraak over het hoofd had gezien. De heer [REDACTED] van Arriva heeft de heer [REDACTED] uitgelegd dat aan het middenperron van station Amersfoort zowel de treinen van Connexxion als de treinen van Arriva halteren. Arriva wil meer treinen laten rijden, maar er is één wissel richting Apeldoorn dat een te hoog risico geeft voor een botsing met een tegemoetkomende trein op hetzelfde spoor. Een mogelijke oplossing zou kunnen zijn dat een NS-trein die op dat spoor in opslag staat, wordt verplaatst. De besprekingen hierover zijn gaande. Een oplossing wordt gezocht vóór de dienstregeling 2024.
- *Actie 1325, benadering pers over procedure Veluwe Zuid:* een journalist van De Gelderlander had contact opgenomen met het ROCOV. De heer Kruithof heeft hem verwezen naar de heer [REDACTED]. De heer [REDACTED] heeft wel met de pers gesproken, maar niet met deze journalist. Mevrouw Kerkhof geeft aan dat in de pers wordt gecommuniceerd dat met het ROCOV is afgesproken dat het ROCOV adviesgelegenheid krijgt bij het eerstvolgende wijzigingsmoment in de dienstregeling, in mei 2023. Uit de publicaties blijkt niet de onvrede van het ROCOV over het gelopen proces. De leden van het ROCOV vinden het nog steeds van belang om hieraan uiting te geven in de media. De heer [REDACTED] verwijst naar de hoge uitval van ritten van Hermes/Breng in de regio Arnhem Nijmegen, ongetwijfeld door personeelstekort. Het secretariaat zal de heer Kruithof de contactgegevens mailen van de journalist.

De heer [REDACTED] geeft aan dat de wethouder van Ede niet is te spreken over het feit dat er geen overleg is geweest met de gemeente over de concessie Veluwe Zuid. De gemeente gaat een jaar lang een verbindingsweg naar Bennekom-Wageningen afsluiten vanwege herinrichting van de weg. Dit is bij wijze van vergelding niet aangekondigd bij de vervoerder. Een slechte relatie tussen gemeente en vervoerder komt het OV niet ten goede. Besloten wordt om dit te bespreken met de gedeputeerde.

De heer Van der Meer arriveert en wordt welkom geheten.
Vervolgd wordt met agendapunt 3:

3. Gesprek met de gedeputeerde, de heer Van der Meer

De heer Kruithof spreekt zijn waardering uit voor de aanwezigheid van de heer Van der Meer. Vanwege diens agenda zou het gesprek digitaal plaatsvinden, maar de heer Van der Meer heeft gehoor gegeven aan het verzoek van het ROCOV om persoonlijk aanwezig te zijn. Vanuit de gedeputeerde en vanuit het ROCOV zijn bespreekpunten aangedragen.

De heer Van der Meer geeft aan dat deze week EBS van start is gegaan in de concessie IJssel-Vecht. EBS heeft met een mooi aanbod ingeschreven op de aanbesteding. Zij bieden zelfs meer DRU's dan

de vorige vervoerder Keolis. Minder goed nieuws betreft de twee grote concessies Achterhoek Rivierenland (bus en trein) en Arnhem Nijmegen Foodvalley (bus) die respectievelijk in december 2025 en juni 2026 van start gaan. De voorbereidingen hiervoor starten begin 2023. De provincie heeft berekend dat minimaal € 25 miljoen extra structureel per jaar nodig is om de dienstregelingen overeind te houden, dat is 20% van het totale budget. Provinciale Staten dient te beslissen over extra budget, afschalen of tussenvarianten. In opdracht van PS is met een extern bureau en de klankbordgroep gekeken naar mogelijke besparing, maar de rek is er nagenoeg uit. Met het herijken van de provinciale begroting is € 12,5 miljoen vrijgemaakt, dus er is nog een tekort van € 12,5 miljoen. Dit vraagstuk schuift door naar de nieuwe PS. De heer Van der Meer roept het ROCOV op tot reuring en inspraak. Voor deze aanbestedingen is nu al budget nodig. De NS heeft ook al aangegeven te moeten afschalen. Zij krijgen circa 2.000 vacatures voor conducteurs en machinisten niet ingevuld. De kosten zijn enorm gestegen en het aantal reizigers is nog steeds niet terug op het niveau van 2019 (nu 80%). De heer Van der Meer heeft de NS erop gewezen dat het hoofdrailnetwerk de ruggengraat is van het OV in Nederland. Afschaling op het hoofdrailnetwerk heeft gevolgen voor OV-aansluitingen. Het risico van een negatieve spiraal is groot, terwijl juist groei van het OV van belang is vanwege de verstedelijking en het klimaat.

De heer [REDACTED] zal de betreffende rapporten toesturen die naar GS en PS worden gestuurd. Beoogde inspraakmomenten volgen in januari, besluitvorming over de financiën voor de aanbestedingen en over de nieuwe concessies is op 8 februari 2023. Hij zal het ROCOV ook de kaart met de treinconcessies sturen.

Vanuit het ROCOV wordt verwezen naar de gemeente Ede waar, in overleg met Keolis, buslijn 6 is blijven rijden ondanks het geringe aantal passagiers, met het oog op de nieuwbouw die op het oude kazerneterrein in Ede wordt gerealiseerd. De nieuwe vervoerder, Breng, heeft zonder overleg met de gemeente lijn 6 opgeheven vanwege het gering aantal passagiers. Dit betekent dat er straks een nieuwbouwwijk is gerealiseerd zonder OV, wat het autogebruik zal stimuleren. Een gemiste kans. Daarbij voelt de gemeente zich gepasseerd en sluit straks voor werkzaamheden een jaar lang een weg af waar vier buslijnen rijden, maar is niet van plan dit bij Breng kenbaar te maken. Van een slechte relatie tussen gemeente en vervoerder is de reiziger uiteindelijk de dupe. De heer Van der Meer betreurt een dergelijke gang van zaken ook, maar wijst erop dat Keolis weinig behulpzaam was bij de overdracht aan Breng en dat er daardoor weinig tijd overbleef voor de implementatie. Niettemin heeft Breng toch een Vervoerplan opgesteld, maar met het voorbehoud voor een heroverweging medio 2023. Dat is ook een moment voor het ROCOV voor inbreng. Het ROCOV geeft aan dat het de ervaring heeft dat het moeilijk is om met Breng tot een mooie werkbare verhouding te komen.

Vanuit het ROCOV wordt opgemerkt dat beter moet worden nagedacht over het schrappen van buslijnen. Een lege bus rijdt soms om elders een volle bus te halen. Door de vele ritten die uitvallen neemt het autogebruik toe. De eerder genoemde negatieve spiraal is funest voor het OV. De heer [REDACTED] merkt op dat op het platteland de term 'kaalslag' de lading beter dekt dan 'vervoersarmoede'. Buurtbussen worden opgeheven, omdat zij niet rendabel zijn, maar buslijnen ook. Het autogebruik op het platteland neemt toe. DKK Gelderland heeft in samenwerking met het ROCOV en de HAN onderzoek gedaan naar OV op het platteland. Uit het onderzoek blijkt dat bij gebrek aan OV bewoners op het platteland eigen maatregelen treffen. Maar dat kan niet iedereen. Goed OV is een publiek goed en moet door de overheid gefaciliteerd worden, zeker omdat er burgers zijn die van het OV afhankelijk zijn. Door de kaalslag die gaande is komt de vitaliteit en leefbaarheid op het platteland onder druk te staan. De heer Kruithof benadrukt dat mobiliteit meer is dan van a naar b. Het gaat om verbinding tussen mensen. Mobiliteit draagt bij aan een sociaal netwerk.

De heer Van der Meer onderschrijft dat het OV ook een sociale functie heeft, maar als de financiën onder druk staan, staat de bereikbaarheidsfunctie voorop. Daar waar geen OV-aanbod is, kan haltetaxiRRReis een oplossing zijn. Wegafschaling uit oogpunt van veiligheid is ook een bedreiging voor het OV. 2019 was een topjaar voor het OV. Daarna kwam de coronacrisis, het autogebruik nam toe evenals het gebruik van de elektrische fiets. Met 80% van de reizigers in 2019 wordt 95% van de dienstregeling overeind gehouden. Het Rijk dient hierin ook zijn verantwoordelijkheid te nemen, maar komt, naast de BVO, nog niet met extra geld over de brug. Met haltetaxiRRReis en de buurtbus wordt getracht de pijn te verzachten. De heer Van der Meer spreekt zijn waardering uit voor de 1.400 vrijwilligers van de buurtbus.

Vanuit het ROCOV wordt opgemerkt dat in de nieuwe concessie de buurtbus ook rolstoelers moet gaan vervoeren. Uit onderzoek blijkt dat veel vrijwilligers dan opzeggen, omdat zij die verantwoordelijkheid niet willen dragen.

Vanuit het ROCOV wordt gevraagd of de provincies lobbyen in Den Haag voor meer geld voor het OV. De heer Van der Meer bevestigt dat volop wordt gelobbyd, maar dat dit nog niet tot resultaat heeft geleid. De provincie Gelderland heeft € 12,5 miljoen kunnen vrijmaken, maar veel provincies hebben die financiële ruimte niet.

Vanuit het ROCOV wordt opgemerkt dat er duidelijke verschillen zijn tussen de vervoerders in de concessies. Waar de ene vervoerder snel geneigd is om een lijn te schrappen bij weinig gebruik, kijkt een andere vervoerder juist naar mogelijkheden om een goed OV-aanbod in stand te houden. Als voorbeeld wordt Arriva genoemd die, zodra bekend werd dat de NS minder sprinters laat rijden tussen Arnhem-Nijmegen, besloot om het aantal treinen op dit traject uit te breiden, een verbetering voor de reizigers.

De heer Van der Meer wijst erop dat Arriva een winstgevende concessie rijdt en dus de financiële mogelijkheden heeft voor verbetering. Andere vervoerders verkeren niet in die financiële positie en moeten soms noodgedwongen afschalen.

Het rekeningrijden wordt aan de orde gesteld. Vanuit het ROCOV wordt erop gewezen dat het platteland is aangewezen op de auto en straks door het rekeningrijden nog eens extra op kosten wordt gejaagd. De heer Van der Meer geeft aan dat beleidsmakers zich dat realiseren. De discussie over het rekeningrijden is nog gaande.

De heer Kruithof stelt de toegankelijkheid van het OV voor mensen met een beperking aan de orde. De heer Van der Meer geeft aan dat ook mensen met een beperking zelfstandig met het OV zouden moeten kunnen reizen, maar dat er helaas nog de nodige hindernissen zijn. Toiletten in treinen is daar één van. Het is niet realistisch om bestaande treinen te verbouwen. Niet alleen omdat het een zeer kostbare ingreep is, maar ook omdat de trein dan een tijd uit de roulatie is. Dat is onverantwoord. Alle stations hebben toiletten. Nieuwe treinen zijn wel voorzien van toiletten.

Vanuit het ROCOV wordt erop gewezen dat informatievoorziening ook toegankelijk moet zijn. Als een rit uitvalt wordt hier vaak niet goed over gecommuniceerd. Niet iedereen kan overweg met de app, zoals ouderen, laaggeletterden, anderstaligen. Voor die doelgroepen zou het helpen als informatie ook in pictogrammen beschikbaar is, of een persoon die kan worden aangesproken.

De diverse vervoersystemen, zoals Avan, Valys, NS, hebben allemaal hun eigen regelingen. Als bij de één iets mis gaat, heeft dat gevolgen voor de aansluiting met de ander. Tijdige en duidelijke informatie kan veel frustratie voorkomen.

HaltetaxiRRReis werkt nog niet optimaal in 9292. Daarnaast kloppen soms de afstandstijden niet, omdat geen rekening wordt gehouden met heuvelachtig gebied. De heer [REDACTED] geeft aan dat de meldingen bekend zijn, daar wordt aan gewerkt. Hij vraagt de ROCOV-leden om concrete voorbeelden ter verbetering te blijven melden bij hem.

Vanuit het ROCOV wordt opgemerkt dat bussen over het algemeen goed toegankelijk zijn, maar dat het toch geregeld voorkomt dat chauffeurs weigeren rolstoelers mee te nemen. Dat komt door de regeling dat een rolstoel niet zwaarder mag zijn dan 350kg. Als een chauffeur denkt dat de rolstoel zwaarder is, neemt hij deze niet mee. Een gemiddelde rolstoel weegt 180kg. Dit probleem is simpelweg op te lossen door de regeling af te schaffen.

Het afschalen van buslijnen betekent vollere bussen. Een rolstoeler kan dan niet mee, waarschijnlijk ook niet in de volgende bus.

Een defecte lift op het station is een direct probleem voor mensen met een rolstoel.

Met het oog op de klok wordt het gesprek met de heer Van der Meer afgerond.

De heer Kruithof bedankt de heer Van der Meer voor het openhartige en ontspannen gesprek.

De heer Van der Meer bedankt het ROCOV voor het prettige en constructieve gesprek.

Hij verlaat de vergadering.

De overige agendapunten schuiven door naar de volgende vergadering.

8. Rondvraag en sluiting

- De heer [REDACTED] meldt dat station Ede-Wageningen onlangs is verbouwd, maar dat rolstoelers er bij perron 5 niet uit kunnen, omdat daar geen rolstoelbrug aanwezig is. Dit is in de pers geweest, omdat iemand hierdoor al maandenlang niet naar zijn werk kan en het is niet bekend wanneer dit probleem is opgelost. Kan het ROCOV hier iets in betekenen?
- de heer Kruithof geeft aan dat het geen taak van het ROCOV is om problemen van individuele reizigers op te lossen, maar wellicht kan het ROCOV het proces versnellen. Hij zal hierover nadenken.
Aanvulling op het verslag: het probleem is opgelost. Bij perron 5 is een rolstoelbrug aanwezig. (poststukken i7513 en i7521).
- De heer [REDACTED] vraagt wie er naar de startbijeenkomst van station Nijmegen gaat op 16 januari a.s. Hij wil dan graag aansluiten.
- de heer Kruithof, de heer [REDACTED], de heer [REDACTED] en een vertegenwoordiger van AKKU gaan naar deze bijeenkomst.
- Mevrouw [REDACTED] meldt dat per 1 januari 2023 de fiets in de spits niet meer gratis mee mag op de MerwedeLingelijn. Per die datum kost dat in de spits € 5,-.
- De heer [REDACTED] herinnert iedereen aan het indienen van zijn declaraties uiterlijk 24 december a.s.
- De heer [REDACTED] herinnert aan de inspraakmogelijkheid in januari 2023 over de concessies.

De heer Kruithof deelt mede dat mevrouw [REDACTED] het ROCOV gaat verlaten. Hij bedankt haar voor haar jarenlange inzet en waardevolle inbreng en overhandigt haar een bos bloemen. Mevrouw [REDACTED] spreekt haar complimenten uit aan de vrijwillige ROCOV-leden voor hun proactieve inzet voor goed en toegankelijk openbaar vervoer en wenst hen succes met de voortzetting van dit belangrijke doel.

De heer Kruithof nodigt iedereen uit voor de aansluitende kerstlunch en sluit de vergadering om 11.35u.

Bijlage: actie-/besluitenlijst

Actie-/besluitenlijst

Vaste acties:

- Doorgeven externe overleggen aan secretariaat
- Aanleveren kort verslag van bijgewoond extern overleg

Nr.	Datum verg.	Actie/besluit	Wie en/of Stand van zaken	Wanneer
1030	19-12-2019 20-02-2020	Aanpassen website - link naar bijlagen in agenda?	Voorzitter, ██████████ ██████████ secr.	Q4-2022
1116	19-11-2020	Haltes die niet voldoen (aankleding, bereikbaarheid) melden a. ██████████, cc ██████████ en ██████████	allen	
1213	15-10-21	Afvaardiging S.A.W. in ROCOV	J. Kruithof	Q3-2022
1244	16-12-21	Excursie	Secr., vz	2023
1257	17-02-22	Eindrapport enquêtes Vz-overleg a. allen	vz	tzt
1276	15-04-22	Problemen rond haltetaxiRRReis verzamelen	allen	doorlopend
1280		Inzet wegvallende dru's	wg DR	nov. '22
1314	19-08-22	Update locaties nieuwe DRIS-panelen	██████████	Elke maand
1325	21-10-22	Benadering pers / persbericht over procedure Veluwe Zuid	vz	nov. '22
1331		Bezoek aan 9292	Secr., wg FIT	nov. '22
1335		Def. verslag stationsschouwen 1/11	██████████, secr.	nov. '22
1336		Contactmomenten NS en ProRail	wg Netwerken	
1337		Overdracht spoor aan Dienstregeling	████████████████████	Q4-2022
1341		Vergaderdata 2023 communiceren extern	Secr.	Gereed
1342		Gevolg geven aan PBL-rapport? (i7394)	bestuur	<19-01-23
1343		Uitval Maaslijn	wg Dienstregeling	19-01-23
1344	16-12-22	Gastenlijst OV-café aan allen ter evt. aanvulling	Secr., allen	gereed
1345		Contactgegevens journalist aan vz.	Secr.	gereed
1346		Documenten GS/PS inz nieuwe concessies aan ROCOV	██████████	gereed
1347		Indienen declaraties bij pmst.	allen	<25-12-22

Aandachtspunten volgende aanbesteding:

- toegankelijkheid treinvervangend vervoer
- toiletten in treinen.